

Protokoll 4/2023

fört vid Utbildningsnämndens sammanträde torsdagen den 27 april 2023 kl. 16:30-16:45, Insikten, Hantverkargatan 2F

Ledamöter

Emilia Bjuggren (S) Ordförande
Andrea Hedin (M) Vice ordförande
Simon Froster Delbom (S)
Anna Ekström (S)
Erik da Silva Örlin (S)
Hanna Werner (M)
Erik Jonsson (M)
Jan Jönsson (L)
Ahmed Sharaf Abdi (V)
Tina Kratz (V)
Claes Nyberg (C)
Oliver Björklund (MP) ersätter Aida Badeli (MP)
Mats Johnsson (SD) ersätter Linnéa Vinge (SD)

Ersättare

Ellen William-Olsson (S)
Emilio Reyes Ludwig (S)
Viktor Risling (S)
Camila Salazar Atias (S)
Malin Ottosson (V)
Leo Sutic (M)
Jens Ahl (M)
Emil Rapp (L)
Frida Bondesson (KD)

Övriga närvarande

Lena Holmdahl Förvaltningschef
Anette Burman Avdelningschef
Joachim Håkansson Avdelningschef
Niclas Westin Avdelningschef
Mika Metso Avdelningschef
Ulrika Klemets Avdelningschef
Sofia Oliv Avdelningschef
Lee Orberson Avdelningschef
Petra Nergårdh Avdelningschef
Andreas Ericsson Borgarrådssekreterare
Petter Bergeå Nämndsekreterare

Justerare

Emilia Bjuggren (S), Andréa Hedin (M)

Paragraf	§6, §§9-11
Sekreterare	Petter Bergeå

§ 6**Underlag för budget 2024 med inriktning 2025 och 2026 för utbildningsnämnden**

UTBF 2023/1031

Beslut

1. Utbildningsnämnden fastställer underlaget till budget för 2024 med inriktning 2025 – 2026. Underlaget överlämnas till kommunstyrelsen.
2. Utbildningsnämnden godkänner det reviderade funktionsprogrammet för skollokaler, bilaga 4.3.
3. Beslutet justeras omedelbart.

Sammanfattning av ärendet

I underlag för budget 2024 med inriktning 2025 och 2026 beskriver och analyserar förvaltningen de kommande årens utveckling och konsekvenserna för staden. Analyserna är viktiga underlag i arbetet med stadens budget 2024 och lyfter strategiskt viktiga utvecklingsområden och utmaningar inför framtiden.

I ärendet redogör förvaltningen för utmaningar och strategiska satsningar under den kommande treårsperioden. Verksamhetens utmaningar beskrivs utifrån de tre övergripande målen goda skolresultat, en likvärdig skola och en effektiv verksamhet. I bilaga 3 och 4 redogör förvaltningen för de långsiktiga utmaningarna inom kompetens- och lokalförsörjning.

Återremissyrkanden

Vice ordförande Andréa Hedin m.fl. (M), Clas Nyberg (C) och Jan Jönsson (L) yrkar:

1. att återremittera ärendet i den del som avser projektet Ekensbergsskolan och Gröndalsskolan för att fatta beslut vid nästkommande nämndsammanträde i syfte att utreda följande frågor:
 - Hur ser elevprognosen ut i Gröndal med omnejd de kommande 10 åren?
 - Hur ser prognosen av förskolebarn ut de kommande 10 åren?
 - Vilka åtgärder skulle krävas för att bygga en ny skola där Ekensbergsskolan står idag och hur stor skola skulle kunna byggas?
 - Hur länge skulle den befintliga byggnaden kunna stå kvar?
 - Hur ser möjligheten ut att låta befintliga elevkullar gå klart sin skolgång i Ekensbergsskolan utan att fylla på med nya elevkullar?
2. att därutöver anföra

Under den senaste veckan har många elever och vårdnadshavare hört av sig med anledning av att det i lokalförsörjningsplanen uppges att Ekensbergsskolan ska stänga och detta kommit både vårdnadshavare och oss i oppositionen till del kort inpå mötet. Ekensbergsskolan är en liten och mycket populär skola som idag är uppställd med tillfälligt bygglov på mark som är i behov av sanering utifrån de uppgifter vi fått muntligen av utbildningsförvaltningen. Det är dock ett mycket begränsat beslutsunderlag vi har fått för att kunna överblicka vilka olika alternativ det finns för att skapa bästa möjliga skolmiljö för de elever som idag går på Ekensbergsskolan, samt för de kringboende som har planerat att sätta sina elever i Ekensbergsskolan. Mot bakgrund av detta vill vi återremittera ärendet för att få svar på ett antal frågor för att ha ett gediget beslutsunderlag.

Mats Johansson (SD) ansluter sig till Andréa Hedin m.fl. (M), Clas Nyberg (C) och Jan Jönsson (L) yrkande om att delvis återremittera ärendet.

Ordförande Emilia Bjuggren (S) yrkade på att ärendet i sin helhet ska avgöras idag.

Beslutsgång återremiss

Ordförande Emilia Bjuggren (S) ställde yrkandet om delvis återremiss mot att avgöra hela ärendet idag och fann att nämnden beslutat att avgöra ärendet idag.

Yrkanden

Ordförande Emilia Bjuggren (S) yrkade bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Vice ordförande Andrea Hedin m.fl. (M) lade fram förslag till beslut enligt följande:

1. att delvis godkänna förvaltningens förslag till beslut
2. därutöver anföra

Våra partier – Moderaterna, Liberalerna, Centerpartiet och Kristdemokraterna – har varit med och styrt Stockholm framgångsrikt i tolv av de senaste 16 åren. Vår vision för Stockholm är en modern, öppen, trygg, hållbar, tillåtande och framtidsinriktad stad där det finns en mångfald av människor. Vi vill se en stad med Sveriges bästa skolor och en stad där människor med olika bakgrund och livssituation möts i gemenskap. Tillit skapar trygghet, vilket ska vara vägledande för det växande Stockholm. Stockholms skolor ska vara trygga, trevliga och välskötta i hela staden. Vi accepterar inte att elever i Stockholm får sin frihet begränsad på grund av diskriminering, rasism, antisemitism eller otrygghet.

Verksamheten bör drivas utifrån följande tre inriktningsmål:

- En modern storstad med möjlighet och valfrihet för alla
- En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt
- En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden

Stockholm befinner sig i en tid med hög inflation och ett oroligt omvärldsläge. Stockholms skolor larmar nu – redan ett halvår efter att den rödgröna majoriteten tillträdde. Enligt den senaste prognosen från utbildningsförvaltningen kommer 103 av stadens 126 grundskolor att gå med underskott i år och även flertalet gymnasieskolor har en tuff situation. Detta får en direkt påverkan på utbildningskvaliteten, vilket riskerar att påverka skolorna organisation under flera år framöver. Det tar lång tid att rekrytera lärare med rätt profil och att bygga starka personalteam men det går snabbt att riva ner. Det kommer både att påverka skolans förmåga att fylla skoldagen med kunskap, stöttning och motivation men det kommer också att påverka skolans roll som skyddsfaktor för barn och unga. Vi ser också med stor oro på hur det ekonomiska läget kommer att påverka fler områden inom stadens verksamheter så som förskola och socialtjänst.

Situationen för Stockholms skolor försvåras också av att elevunderlaget rasar och att befolkningsprognoserna sviktar. De politiska partierna i Stockholm behöver alla ta stadens attraktionskraft på allvar så att fler barnfamiljer ska vilja bo, leva och arbeta i Stockholm. Det är Moderaternas uppfattning att om Stockholm har Sveriges bästa skolor är det ett steg på vägen i att stärka stadens attraktionskraft.

Oavsett om skolan ligger i Skärholmen eller Södermalm ska varje skola få rätt förutsättningar att ge varje elev den kunskap de behöver för att klara sig vidare i livet. Det finns skäl att de kommande åren utvärdera stadens resurstilldelningssystem för att säkerställa att skolor, oavsett socioekonomisk status har förutsättningar att leverera en kvalitativ utbildning även i en tid av hög inflation.

De nya riktlinjerna kring övergångar förskola-skola har tagits i bruk läsåret 2022/2023 och är obligatoriska för kommunala förskolor och grundskolor. Vi ser också ett behov av att inkludera fristående aktörer bättre i övergången. Den förstärkta övergången mellan förskolan och grundskolan ger goda förutsättningar för att ge alla barn en bra start i livet och att tillgodogöra sig den kunskap som erbjuds i förskolan. Det är viktigt att framgent fortsätta arbeta med att utveckla förskolans lärmiljöer i syfte att tillgängliggöra dem utifrån barnens olika behov.

Den psykiska ohälsan bland Stockholms unga ökar vilket leder till att behovet av skolans elevhälsa växer. Psykisk ohälsa upphör inte när skoldagen är slut och under föregående mandatperiod fördjupades samverkan mellan staden och Region Stockholm. Det är ett arbete som bör fortsätta och utvecklas. För att ytterligare tillgängliggöra elevhälsan för Stockholms unga vill Moderaterna att elevhälsan även ska finnas digitalt. Detta bör utredas de kommande åren och implementeras.

Studiero och trygghet för Stockholms elever är avgörande för möjligheten att tillgodogöra sig undervisningen. Samverkan med polis och socialtjänst ska fortsätta och arbetet med våldsprevention är prioriterat. Skolan ska alltid vara en fredad zon och samverkan mellan utbildningsförvaltningen och SISAB angående investeringar i skolmiljön för ökad trygghet oavsett tid på dygnet bör utvecklas. Föregående mandatperiod togs ett förväntansdokument fram mellan skolan och vårdnadshavare för att fastslå elevens, vårdnadshavarens och skolans respektive roller avseende förväntningar på respektive part. Vi ser att det finns ett behov de kommande åren att revidera förväntansdokumentet för att ännu tydligare understryka vårdnadshavarens avgörande roll i elevens skolgång.

Valfriheten för Stockholms elever och föräldrar är stor och är något som ska värnas och utvecklas. Moderaterna ser positivt på den stora mångfald av skolor som finns i vår stad och region. Kraven på kvalitet ska gälla alla skolor och den skola som uppvisar en strukturell brist i verksamheten ska stänga. Oavsett huvudman till den enskilda skolan ska stadens riktlinjer vara neutrala, samma krav och spelregler ska gälla för den kommunala som fristående skolan. Jämförelsen mellan skolor och rättssäkerheten i betygsättning måste också stärkas.

Kompetensförsörjning

Skolans personal utgör ryggraden i den undervisning och verksamhet som bedrivs i Stockholms skolor. Det är Moderaternas ambition att staden ska vara Sveriges bästa arbetsgivare för skolpersonal och att arbeta på en skola i Stockholm stad ska vara förenat med stolthet. Möjligheten till karriärsutveckling för lärare måste stärkas, utan att hamna långt bort från undervisningen och även inkludera förskolelärare. Staden behöver som arbetsgivare också stötta skolledare och lärare i sin yrkesroll i att vara auktoriteten i klassrummet.

Moderaterna vill att lärares och rektorers arbetsbelastning utreds i syfte att hitta möjligheter till avlastning och ge bättre förutsättningar att planera och genomföra undervisning. En god arbetsmiljö i Stockholms skolor leder till att staden kan attrahera duktiga lärare till elevernas förtjänst. Att genomföra denna utredning är särskilt angeläget i tider av nedskärningar där lärare riskerar att få färre kollegor och högre arbetsbelastning.

Lokalförsörjning

Skolan och rätten till utbildning har en central roll i vårt samhälle och undervisningen i Stockholm stads skolor ska bedrivas i attraktiva, trevliga och trygga lokaler. Skolgårdar ska vara inbjudande och trygga för barn, både på kvällar och på helger året runt. Renoveringar, kapacitetsökningar och nyproduktion av skolbyggnader ska med hänsyn till genomförbarhet utgå från hög kvalitet i gestaltning. Skolorna har vuxit i volym och kapacitet år efter år för att inrymma allt fler barn och Moderaterna ser ett behov av att ta ett nytt grepp om skolornas utformning. Skolan och dess miljö är en viktig del i barns utveckling och det är således viktigt att utbildningsnämnden i sin roll som beställare bejakar såväl pedagogiska som sociala värden som annars kan äventyras när skolans kapacitet blir för stor.

Moderaterna anser att skolgårdar ska kunna nyttjas dygnet runt och året runt av närboende och föreningar m.fl. I takt med att skolgårdar underhålls eller renoveras bör andra aktörer bjudas in att delta i utformningen av dessa. Skolgårdarna ska vara trygga, gröna och i sin utformning uppmuntra till lärande och rörelse. En samverkansform för att inkludera fler aktörer i utformningen av skolgårdar bör utredas.

Många elever går i tillfälliga skolbyggnader, antingen i form av paviljonger eller andra kortvariga lösningar med tillfälliga bygglov. Detta är en nödvändig lösning ibland men vi ska alltid eftersträva att så många elever som möjligt går i fullvärdiga skolbyggnader som de kan känna stolthet över.

Clas Nyberg (C) lade fram förslag till beslut enligt följande:

1. att delvis godkänna förvaltningens förslag till beslut
2. att därutöver anföra följande:

Moderaterna, Liberalerna, Centerpartiet och Kristdemokraterna har varit med och styrt Stockholm framgångsrikt i tolv av de senaste 16 åren. Vår vision för Stockholm är en modern, öppen, trygg, hållbar, tillåtande och

framtidssinriktad stad där det finns en mångfald av människor. Vi vill se en stad med Sveriges bästa skolor och en stad där människor med olika bakgrund och livssituation möts i gemenskap. Tillit skapar trygghet, vilket ska vara vägledande för det växande Stockholm. Stockholms skolor ska vara trygga, trevliga och välskötta i hela staden. Vi accepterar inte att elever i Stockholm får sin frihet begränsad på grund av diskriminering, rasism, antisemitism eller otrygghet.

Verksamheten bör i enlighet med Centerpartiets budgetreservation för 2023 drivas utifrån följande inriktningsmål:

- En öppen och attraktiv storstad med möjligheter och valfrihet för alla
- En hållbart växande och dynamisk storstad
- En innovativ stad med ansvarsfull och hållbar ekonomi

Centerpartiet har lämnat egna förslag i vår budgetreservation i kommunfullmäktige för 2023 och åren framåt. Där finns en omfattande satsning på att fler barn får förutsättningar att kunna bygga sig ett bra liv och för att Stockholms skolor ska vara de bästa i hela Sverige. För att uppnå det behöver vi en skola där varje elev ges förutsättningar att lyckas.

Utbildning är en av de centrala grundstenarna i vårt demokratiska samhälle och även en rättighet för alla barn. Elevernas kunskapsutveckling ska vara i fokus för alla som verkar inom skolan. Den som inte har lika lätt att lära ska få hjälp och stöd att utveckla sina kunskaper. Den som har stor kapacitet att lära ska få utmaningar och stöd att nå ännu längre. Och den som behöver stöd om annat i livet påverkar skolarbetet ska få det av elevhälsan eller sociala insatser.

Vi ser med stor oro på den snabba kostnadsökning som nu är ett faktum för hela stadens verksamhet och i synnerhet skolorna. Majoriteten behöver frigöra medel för att skolor inte ska behöva göra kostnadsbesparingar som drabbar verksamheten långsiktigt för att vi för tillfället har hög inflation. Det är avgörande att Stockholm i detta både verkar för ett ökat statligt stöd till landets kommuner för att brygga över i den uppkomna situationen och att vi parallellt i Stockholms stad själva ser över vilka delar av kostnader som måste ses över inom skolans område som kan bidra till att balansera skolornas ekonomi.

Centerpartiet har i sin budgetreservation därför anfört om en minskning av utbildningsförvaltningens centrala resurser, och i den uppkomna situationen bör detta kompletteras med att se

över vilka investeringar som kan skjutas på framtiden. Ett annat område där bidrag kan göras är att fortsätta förändringen av upphandling och framtagande av digitala tjänster för skolans verksamhet. Här saknas fortfarande en strategi och vilja att i högre grad göra öppen data tillgänglig i öppna API för att tredjepartsutvecklare ska kunna ta fram effektiva, kostnadsbesparande och tillförlitliga digitala tjänster. Här finns potential för stora besparingar och verkligt positiva bidrag till verksamhetens utveckling med hjälp av digitalisering.

Situationen för Stockholms skolor försvåras också av att elevunderlaget rasar och att befolkningsprognoserna sviktar. De politiska partierna i Stockholm behöver alla ta stadens attraktionskraft på allvar så att fler barnfamiljer ska vilja bo, leva och arbeta i Stockholm. Det är Centerpartiets uppfattning att om Stockholm har Sveriges bästa skolor är det ett steg på vägen i att stärka stadens attraktionskraft.

De nya riktlinjerna kring övergångar förskola-skola har tagits i bruk läsåret 2022/2023 och är obligatoriska för kommunala förskolor och grundskolor. Vi ser också ett behov av att inkludera fristående aktörer bättre i övergången. Den förstärkta övergången mellan förskolan och grundskolan ger goda förutsättningar för att ge alla barn en bra start i livet och att tillgodogöra sig den kunskap som erbjuds i förskolan. Det är viktigt att framgent fortsätta arbeta med att utveckla förskolans lärmiljöer i syfte att tillgängliggöra dem utifrån barnens olika behov.

Den psykiska ohälsan bland Stockholms unga ökar vilket leder till att behovet av skolans elevhälsa växer. Psykisk ohälsa upphör inte när skoldagen är slut och under föregående mandatperiod fördjupades samverkan mellan staden och Region Stockholm. Det är ett arbete som bör fortsätta och utvecklas. För att ytterligare tillgängliggöra elevhälsan för Stockholms unga vill Centerpartiet att elevhälsan även ska finnas digitalt. Detta bör utredas de kommande åren och implementeras med möjlighet till integration med övriga digitala tjänster i skolan.

Studiero och trygghet för Stockholms elever är avgörande för möjligheten att tillgodogöra sig undervisningen. Samverkan med polis och socialtjänst ska fortsätta där införande skolsociala team som arbetar löpande och uthålligt ska säkerställas i alla stadsdelar och där arbetet med våldsprevention är prioriterat. Skolan ska alltid vara en fredad zon och samverkan mellan utbildningsförvaltningen och

SISAB angående investeringar i skolmiljön för ökad trygghet oavsett tid på dygnet bör utvecklas.

Stockholms stad ska vara Sveriges bästa arbetsgivare för skolpersonal där möjligheten till karriärutveckling för lärare och förskollärare måste stärkas. Lärares och rektorers arbetsbelastning och administrativa belastning behöver utredas ytterligare i syfte att hitta möjligheter till avlastning som ger bättre förutsättningar att planera och genomföra undervisning. Det är särskilt angeläget i tider av nedskärningar där lärare riskerar att få färre kollegor och högre arbetsbelastning.

Stockholm stads skolor ska bedriva sin verksamhet i attraktiva, trevliga och trygga lokaler. Skolgårdar ska vara inbjudande och trygga för barn, både på kvällar och på helger året runt. Renoveringar, kapacitetsökningar och nyproduktion av skolbyggnader ska med hänsyn till genomförbarhet utgå från hög kvalitet i gestaltning och bejaka pedagogiska och sociala värden. Skolorna har vuxit i volym och kapacitet år efter år för att inrymma allt fler elever och det finns nu ett behov av att ta ett nytt grepp om skolornas utformning.

Skolgårdar ska kunna nyttjas dygnet runt och året runt av närboende och föreningar m.fl. I takt med att skolgårdar underhålls eller renoveras bör andra aktörer bjudas in att delta i utformningen av dessa. Skolgårdarna ska vara trygga, gröna och i sin utformning uppmuntra till lärande och rörelse. En samverkansform för att inkludera fler aktörer i utformningen av skolgårdar bör utredas.

Staden ska tillhandahålla digitala tjänster inom skolan till elever, anställda och vårdnadshavare som stödjer, effektiviserar och underlättar det pedagogiska arbetet, administration och planering av såväl skolarbetet som familjernas livspussel. Vissa mindre steg har tagits under den gångna mandatperioden. Men tjänsteutvecklingen måste i betydligt högre grad utgå från användarnas egendefinierade behov i kombination med verksamhetens behov. Med hög säkerhet för integritetskänsliga uppgifter ska tjänstestrukturen så långt det är möjligt bygga på öppen data med väl definierade gränssnitt som gör utveckling av nya tredjepartstjänster möjliga.

Till detta ser Centerpartiet behov av en reformering av det fria skolvalet inom ramen för det som staden kan genomföra vid sidan om en nationell översyn för att göra skolvalet mer effektivt och överblickbart samt ge bättre

planeringsförutsättningar både för staden och fristående huvudmän. Ett gott exempel finns exempelvis i Uppsala.

Jan Jönsson (L) lade fram förslag till beslut enligt följande:

1. Att delvis bifalla förvaltningens förslag till beslut
2. Att uppdra åt utbildningsförvaltningen att återkomma med förslag till inriktningsbeslut i enlighet med vad som nedan anförs.

Den ekonomiska situationen i Stockholms skolor ser minst sagt svår ut och de senaste veckorna har fackförbund och lärare larmat om en allt mer ansträngd ekonomi i Stockholms skolor. Den rödgröna majoritetens historiska ”miljardsatsning” har inte täckt kostnadsökningarna och de har samtidigt valt att prioritera andra satsningar framför skolan. Även om Liberalerna gärna ser ett ökat statligt huvudmannaskap för skolan, duger det inte att det rödgröna styret skyller på regeringen, när ansvaret för skolans resurstilldelning helt ligger på kommunen som huvudman och den rödgröna majoriteten.

I prognosen för nästa års skolbudget återfinns ökade pensionskostnader med 190 miljoner kronor, lokalkostnadsökningar på drygt 103 miljoner kronor och kraftigt höjda matkostnader för nästa år. Det här tillsammans med ett fortsatt krympande elevunderlag bäddar för ett mycket ansträngt ekonomiskt läge för skolorna. Utan ytterligare tillskott kommer det att krävas besparingar på cirka en halv miljard under nästa år. Vi är oroad över den här utvecklingen och har presenterat ett antal åtgärder majoriteten borde vidta.

Nu pågår ett arbete med åtgärdsplaner för att uppnå en budget i balans. Skolpersonal på flera skolor runt om i Stockholm har redan varslats och planerade anställningar kommer inte längre att genomföras. Det är tuffa beslut som tas nu för skolorna som kommer gå ut över barnen. I den här turbulenta tiden är det helt nödvändigt att ansträngningar görs för att behålla rektorerna så att skolorna kan fortsätta med sina upparbetade strukturer och inte tappa kontinuitet i det pedagogiska ledarskapet. Får vi turbulens bland rektorerna är risken överhängande att skolresultaten snabbt dippar nedåt.

Nyckeln till individens frihet är skola och utbildning, som ger människor möjlighet att själva välja väg i livet. Vi vill därför understryka vikten av att alla barn får möjlighet att klara skolans kunskapsmål. Skolan är även den enskilt viktigaste skyddsfaktorn för barn och måste prioriteras i det fleråriga arbetet. En fullförd skolgång är inte bara vägen till ett

självständigt liv utan också ett starkt skydd mot framtida sociala problem.

Under Liberalernas tid vid makten inledde vi ett paradigmskifte där socialtjänsten började flytta in i skolmiljön och barnens skolgång och skolresultat lyftes som central framgångsfaktor i socialtjänstens arbete. Detta arbete måste fortskrida, socialtjänstens medansvar för barns skolframgångar måste utvecklas ytterligare. För att hjälpa elever med hög frånvaro finns i dag flera skolsociala team i Stockholms ytterstadsområden. Skolnärvaro är en förutsättning för att gå ut skolan med godkända betyg. Vi vill därför att skolsociala team fortsätter spridas i stadens skolor, för att nå elever med hög frånvaro.

Under föregående mandatperiod skedde en stor utbyggnad av de särskilda undervisningsgrupperna för elever i behov av särskilt stöd. Det är mycket viktigt att denna utbyggnad fortsätter och att de grupper som etablerats behålls. Skolborgarrådet måste därför särskilt ta ansvar för att följa upp att det ekonomiska läget inte drabbar eleverna med behov av plats i särskild undervisningsgrupp.

I övrigt hänvisar vi till vår budgetreservation i kommunfullmäktige.

Beslutsgång

Ordförande Emilia Bjuggren (S) ställde förvaltningens förslag till beslut mot Jan Jönssons (L), Andrea Hedins m.fl. (M) och Claes Nybergs (C) respektive förslag till beslut och förklarade sig finna att nämnden beslutat i enlighet med förvaltningens förslag till beslut.

Mats Johansson (SD) meddelar att han avstår från att delta i det slutgiltiga beslutet.

Reservationer

Vice ordförande Andrea Hedin m.fl. (M), Claes Nyberg (C) och Jan Jönsson (L), reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt yrkande om återremiss samt sina respektive förslag till beslut samt hänvisar till att de avser att komma in en skrivelse till nästkommande nämndssammanträde avseende lokalförsörjningsplanen.

Särskilda uttalanden

Ordförande Emilia Bjuggren m.fl. (S), Tina Kratz m.fl. (V) och Oliver Björklund (MP) anmälde ett särskilt uttalande enligt följande:

I lokalförsörjningsplanen finns ett antal förändringar gentemot tidigare år identifierade, bland annat en inriktning om att verksamheten i Ekensbergsskolan flyttas till nya lokaler. Skolans läge och lokaler har stor betydelse för både föräldrar och elever, samt boende i området. Inför kommande beslut vill vi understryka vikten av att de frågor från föräldrar och elever i området som ställs först besvaras. På samma sätt vill vi att de frågor som ställts i återremissyrkandet besvaras så att alla i nämnden har goda underlag inför kommande förslag till beslut kring Ekensbergsskolans och Gröndalsskolans framtid.

Mats Johansson (SD) lämnade ett särskilt uttalande enligt följande:

Underlag för budget 2024 med inriktning 2025 och 2026 grundar sig på den rödgröna majoritetens politiska direktiv. Sverige- demokraterna står för en annan inriktning och väljer därför att avstå från att delta i beslutet.

Ersättaryttranden

Frida Bondesson (KD) anmälde i form av ett ersättaryttrande att hon ansluter sig till återremissyrkandet från Andréa Hedin m.fl. (M), Clas Nyberg (C) och Jan Jönsson (L) samt reservationen från Andréa Hedin m.fl. (M), Clas Nyberg (C) och Jan Jönsson (L)

Handlingar i ärendet

- UTBF 2023/1031-1 Underlag för budget 2024 med inriktning 2025 och 2026 för utbildningsnämnden
- UTBF 2023/1031-2 Bilaga 1 UtbN 2024-2026
- UTBF 2023/1031-3 Bilaga 2 Schablonggrundande samt interkommunala barn och elever 2024-2026
- UTBF 2023/1031-4 Bilaga 3. Kompetensförsörjningsplan 2024-2026
- UTBF 2023/1031-5 Bilaga 4 Lokalförsörjningsplan 2024-2026
- UTBF 2023/1031-6 Bilaga 4.1 Lokalförsörjning för grundskolan 2024-2040
- UTBF 2023/1031-7 Bilaga 4.2 Lokalförsörjning för gymnasieskolan 2024-2040
- UTBF 2023/1031-8 Bilaga 4.3 Funktionsprogram

§ 9**Motion om att införa ett digitaliseringsutskott**

Svar på remiss från kommunstyrelsen, dnr KS 2022/1352

UTBF 2023/1197

Beslut

1. Utbildningsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på motionen och överlämnar den till kommunstyrelsen som svar på remissen.
2. Beslutet justeras omedelbart.

Sammanfattning av ärendet

Utbildningsnämnden har fått motionen om att införa ett digitaliseringsutskott på remiss från kommunstyrelsen. I motionen föreslås bland annat införande av ett digitaliseringsutskott och användning av öppen källkod och öppna API:er.

Utbildningsförvaltningen konstaterar att kommunstyrelsen har gett stadsledningskontoret i uppdrag att genom förvaltning och utveckling säkerställa en ändamålsenlig och kostnadseffektiv stadsgemensam IT-miljö. Utbildningsförvaltningen anser vidare att det finns vissa svårigheter med öppen data och öppna API:er inom utbildningsverksamheten som behöver tas hänsyn till.

Utbildningsförvaltningen föreslår att nämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på motionen och överlämnar den till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för utveckling och samordning. Ärendet har behandlas i samverkan med de fackliga organisationerna den 18 april 2023. Funktionshinderrådet har fått möjlighet att behandla ärendet vid sammanträdet den 19 april 2023.

Beslutsgång

Ordförande Emilia Bjuggren (S) yrkade bifall till förvaltningens förslag till beslut. Claes Nyberg (C) framlade ett eget förslag till beslut och yrkade bifall för detta. Ordförande Emilia Bjuggren (S) förklarade sig finna att nämnden beslutat i enlighet med förvaltningens förslag till beslut.

Reservationer

Claes Nyberg (C) reserverade sig mot nämndens beslut till förmån för eget förslag enligt nedan:

1. att avslå förvaltningens förslag till beslut
2. att Utbildningsnämnden ställer sig bakom motionens beslutsförslag i sin helhet
3. att därutöver anföra följande:

Centerpartiet har i motion inlämnad till Kommunfullmäktige 2022-12-13 anfört flera åtgärder för att möta de stora grundläggande brister som finns i sina strategier för en ändamålsenlig digitalisering och kravställande vid upphandlingar av IT-tjänster.

Att ta tillbaka det politiska ansvaret för inriktningen och de övergripande kraven är nödvändigt för att bespara skattebetalarna i Stockholms stad upprepningar av de stora kostsamma projekt såsom Skolplattformen med tillhörande system som inte heller har givit de tjänster och den kvalitet som kan anses acceptabla.

Utbildningsförvaltningen har i sitt svar anfört visa insikter i riktning med motionen, exempelvis att det är viktigt att Kommunstyrelsen har en aktiv roll vilket den inte har idag. Men i övrigt står förvaltningen i allt väsentligt fast vid de ståndpunkter som har visat sig stå i motsats till en modern och agil utveckling av system och tjänster som drar full nytta av digitaliseringens möjligheter. En jämförelse med exempelvis Sundsvalls kommun som är bland de kommuner som kan anses kommit i sin framtidssäkrade IT-verksamhet visar hur stort avståndet är.

Svaret tyder också på brister i omvärldsanalys över hur arbete med öppen data och öppna säkra API med tydlig kravställan idag de facto bedrivs både inom andra myndigheter och i näringslivet där kravet på informationssäkerhet och skydd mot dataintrång är minst lika höga. För många anslutande tjänster kommer öppen källkod vara avgörande för effektivitet och kostnadskontroll över tid. Dessutom möjliggör det för kommunsverige att enkelt kunna samnyttja kod och tjänster som tagits fram, vilket flera andra kommuner nu påbörjat samarbete kring men där Stockholm ställer sig utanför utvecklingen.

Det finns också en övertolkning av begreppet huvudprincip som är nödvändigt för att tillse att det i kravställande och vid anbudsgivning tydligt ska anges skäl till varför inte vissa användardata åtminstone i aggregerad form ska tillställas staden när upphandlingen är gjord. För skolan kan detta förstås i flertalet fall vara olämpligt och kan då enkelt anges i underlag inför upphandling. Men motionen tar sikte på den breda strategiska ingången där vi idag ser stora brister där staden exempelvis kring upphandlingar av infrastruktur för elektrifiering av transporter inte har ställt krav på att kunna följa användningen av tjänsterna som grund för kommande tjänsteutveckling.

Centerpartiet vill därför anföras att Utbildningsnämnden ansluter sig till motionens förslag i sin helhet.

Handlingar i ärendet

- UTBF 2023/1197-2 (Godkänd - R 1) Svar på Motion om att införa ett digitaliseringsutskott
- UTBF 2023/1197-1.1 Motion om att införa ett digitaliseringsutskott

§ 10**Uppföljning av omhändertagna och placerade barns betyg**

Svar på remiss från kommunstyrelsen, dnr KS 2023/100
UTBF 2023/401

Beslut

1. Utbildningsnämnden godkänner utbildningsförvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.
2. Beslutet justeras omedelbart.

Sammanfattning av ärendet

Kommunstyrelsen har remitterat skrivelsen Uppföljning av omhändertagna och placerade barns betyg av Jan Jönsson (L) med flera, till utbildningsnämnden för yttrande.

I skrivelsen ställs frågor om placerade barns skolgång och kunskapsresultat samt uppföljning av omhändertagna barns rätt till läkar- och tandläkarundersökning.

Inom utbildningsförvaltningen finns ett antal olika insatser för att stödja omhändertagna och placerade barns skolgång; SAMS, projekt skolsamordnare för placerade barn och unga, skolslussen, studieslussen och övergångsteamet. Då det gäller elever som vistas i skyddade boenden i Stockholms stad finns ett lärteam med specialutbildade lärare som undervisar dessa elever. Förvaltningen vill dock betona att elevens ordinarie skola har kvar det yttersta ansvaret för undervisningen.

Förvaltningen föreslår att utbildningsnämnden godkänner utbildningsförvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till Kommunstyrelsen som svar på skrivelsen.

Ärendets beredning

Ärendets har beretts inom grundskoleavdelningen i samverkan med gymnasieavdelningen samt avdelningen för stöd kring lärande och elevhälsa. Dialog har även förts med socialförvaltningen.

Beslutsgång

Ordförande Emilia Bjuggren (S) yrkade bifall till förvaltningens förslag till beslut. Jan Jönsson (L), Andrea Hedin m.fl. (M) och Klas Nyberg (C) lade fram eget förslag till beslut och yrkade bifall

för detta. Ordförande Emilia Bjuggren (S) förklarade sig finna att nämnden bifallit förvaltningens förslag till beslut.

Reservationer

Jan Jönsson (L), Andrea Hedin m.fl. (M) och Klas Nyberg (C) reserverade sig mot nämndens beslut till förmån för sitt eget förslag enligt nedan:

1. Förvaltningens förslag till beslut godkänns delvis.
2. Därutöver anføres följande:

Enligt förvaltningens svar är de skolresultat som ska samlas in och sammanställas för omhändertagna och placerade barn begränsade till ämnena svenska, matematik och engelska. Det var dock länge sedan godkänt betyg i endast dessa tre ämnen var tillräckliga för att bli behörig till gymnasiet. Idag krävs godkänt betyg i fem ytterligare ämnen för behörighet till yrkesprogram och nio ytterligare ämnen för behörighet till högskoleförberedande program. Riksdagen konstaterade när behörighetskraven skärptes att basala kunskaper i svenska, engelska och matematik inte var tillräckligt för att kunna klara gymnasiestudier och ta sig ut på arbetsmarknaden. Staden kan därför inte ha lägre ambitioner för de barn som vi beslutat att placera, där vi så att säga tagit över föräldraskapet. De bör snarare följas upp mer än andra barn. Framför allt bör uppföljningen syfta till att säkerställa barnens möjligheter att klara grundskolan och gymnasiet. För placerade barn som har kapaciteten att klara högre studier bör ambitionerna från stadens sida inte läggas lägre. Det ovan anförda resonemanget behöver förtydligas till berörda nämnder i Kommunstyrelsens vidare behandling av ärendet.

Att ansvarig socialsekreterare på egen hand manuellt ska samla in placerade barns omdömen och betyg för tre ämnen en gång per halvår är inte likalydande med att följa upp skolresultat och säkerställa att placerade barn klarar kunskapsmålen. Vad vi efterfrågar är därför systematisk och anonymiserad sammanställning av skolresultat på aggregerad nivå, precis som redan görs för exempelvis nyanlända elever. I den vidare behandling bör Kommunstyrelsen uppdra till berörda förvaltningar att ta fram ett sådant uppföljningssystem.

Utbildningsförvaltningen nämner i sitt svar rörande barn på skyddade boenden lärteamen men inte hur lite undervisningstid det i det här sammanhanget handlar om. Den undervisning som ges idag till barn på skyddade boenden omfattas med ett fåtal timmar per vecka eller i värsta fall inga timmar alls, vilket inte alls är tillfredsställande. I praktiken drabbas dessa barn dubbelt, både då de av skyddskäl inte kan bo kvar hemma och genom att de riskerar att hamna efter i

skolarbetet och inte klara kunskapsmålen. Här borde man kunna hitta fler digitala och andra lösningar för att barnen ska kunna följa skolgången, kanske till och med i sin egen klass, fast på distans. I den vidare behandlingen behöver Kommunstyrelsen uppdra till ansvariga förvaltningar att finna lösningar så att barn på skyddade boende får fullgod undervisning.

Inför Kommunstyrelsens behandling av skrivelsen behöver det klargöras att alla placerade barn, utan undantag, har rätt att klara skolan och rätt till fullgod hälsa, oavsett placeringsform och skolålder. Det måste bli tydligt att det är socialtjänsten som ansvarar för detta eftersom det inte finns någon annan myndighet som kan ta det ansvaret. Familjehem, HVB-hem och institutioner ansvarar för det praktiska genomförandet av stödåtgärder och liknande, men socialtjänsten kan aldrig avsäga sitt ansvar för att säkerställa de enskilda barnens rättigheter. In loco parentis innebär att när samhället genom socialtjänsten tar ansvaret för ett barns dagliga vård och uppväxt, måste samhället agera som den bästa föräldern. Kommunstyrelsen bör i den vidare behandlingen slå fast att detta ska vara den vägledande principen för stadens arbete med placerade och omhändertagna barn och unga.

Ersättaryttrande

Frida Bondesson (KD) instämde i reservationen från vice ordförande Andrea Hedin m.fl. (M), Jan Jönsson (L) och Claes Nyberg (C).

Handlingar i ärendet

- UTBF 2023/401-2 (Godkänd - R 1) Skrivelse om uppföljning av omhändertagna och placerade barns betyg
- UTBF 2023/401-1.1 Skrivelse om uppföljning av omhändertagna och placerade barns betyg

§ 11**Yttrande i mål om laglighetsprövning**

Förvaltningsrättens mål nr 3323-23

UTBF 2023/961

Beslut

1. Utbildningsnämnden godkänner utbildningsförvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till förvaltningsrätten som yttrande i målet.
2. Beslutet justeras omedelbart.

Sammanfattning av ärendet

Utbildningsnämndens beslut om verksamhetsplan 2023 (UTBF 2022/774) har överklagats till förvaltningsrätten vad avser grundbelopp för enskilda huvudmän som bedriver gymnasieverksamhet.

Den klagande menar i överklagandet att ”Stockholms stad (”Staden”) tillämpar olika grunder för fördelning av resurser till enskilda huvudmän jämfört med hur man fördelar resurser till sin egen verksamhet. Stadens resursfördelning till den egna verksamheten grundar sig på budgeten för 2023 medan bidraget till de enskilda huvudmännen inte gör det. Stadens agerande står där med i strid med både skollagen 16 kap. 55§ och gymnasieförordningen 13 kap. 1§ första stycket.”

Utbildningsförvaltningen anser att bidragen till de fristående verksamheterna beräknas på samma grunder som kommunen tillämpar vid fördelning av resurser i egen regi i enlighet med bestämmelserna om bidrag på lika villkor. Det överklagade beslutet strider såldes inte mot bestämmelserna i skollagen eller gymnasieförordningen och överklagandet ska därmed avslås.

Förvaltningsrätten har beviljat anstånd att lämna in yttrande till 28 april 2023 så att utbildningsnämnden ska kunna behandla yttrandet.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av avdelningen för ekonomi och styrning i samverkan med stadsledningskontoret, juridiska avdelningen.

Ärendet har behandlats i samverkan med de fackliga organisationerna den 18 april 2023. Funktionshinderrådet har fått möjlighet att behandla ärendet vid sammanträdet den 19 april 2023.

Beslutsgång

Ordförande Emilia Bjuggren (S) yrkade bifall till förvaltningens förslag till beslut och förklarade sig finna att nämnden beslutat i enlighet med detta.

Handlingar i ärendet

- UTBF 2023/961-4 (Godkänd - R 1) Laglighetsprövning enligt kommunallagen . utbildningsnämndens beslut om grundbelopp 2023 för enskilda huvudmän
- UTBF 2023/961-1 Laglighetsprövning enligt kommunallagen - Utbildningsnämndens beslut om grundbelopp 2023 för enskilda huvudmän

Digitala signaturer

Detta dokument har signerats digitalt av följande personer

Namn	Datum
Josef Petter, Bergeå	2023-04-27
Andréa Marieanna Arlene, Hedin	2023-04-28
Sara Emilia Ingemarsdotter, Bjuggren	2023-04-27